GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2008 m. kovo 6 d. [1]

1. Šiose bylose nagrinėjami Vokietijos Federacinės Respublikos, *Glunz AG* ir *OSB Deutschland GmbH* [2] apeliaciniai skundai, kuriais skundžiamas 2004 m. gruodžio 1 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Kronofrance prieš Komisiją* [3]. Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas panaikino 2001 m. liepos 25 d. Komisijos sprendimą dėl pagalbos, kurią Vokietijos Federacinė Respublika numatė skirti įmonei *Glunz* [4]. Ginčijamame sprendime Europos Bendrijų Komisija, atlikusi pirminį patikrinimą, numatytą EB 88 straipsnio 3 dalyje, nusprendė, kad nagrinėjama priemonė yra su bendrąja rinka suderinama pagalba, todėl nereikia pateikti prieštaravimų dėl jos suteikimo.

2. Šiuose apeliaciniuose skunduose iš esmės keliamos dvi teisinės problemos.

3. Pirmoji problema susijusi su teisių, kurios pripažįstamos „suinteresuotosioms šalims“ vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai, apimtimi. Teisingumo Teismui dar kartą siūloma išnagrinėti priimtinumo sąlygas, taikytinas ieškiniams dėl panaikinimo, pareikštiems ginčijant EB 88 straipsnio 3 dalies pagrindu priimtą Komisijos sprendimą.

4. Antroji problema susijusi su tuo, kaip Pirmosios instancijos teismas aiškino 1998 m. balandžio 7 d. Komisijos komunikate numatytą regioninės pagalbos dideliems investiciniams projektams daugiasektorinę programą [5]. Šioje programoje yra įtvirtintos sąlygos, taikomos apskaičiuojant „didžiausią leistiną intensyvumą“, kai kalbama apie regioninę pagalbą investicijoms. Šiuo atžvilgiu joje numatyti skirtingi vertinimo kriterijai, tarp kurių – su konkurencijos būkle rinkoje susijęs koeficientas. Šiose bylose nagrinėjamas būdas, kurį naudodama Komisija apskaičiavo šį koeficientą. Teisingumo Teismo pirmiausia prašoma išnagrinėti, ar Pirmosios instancijos teismas, atlikdamas Komisijos vertinimo dėl šio koeficiento apskaičiavimo metodo kontrolę, pažeidė, ar ne savo kompetencijos ribas ir ar jis, kad ir kaip būtų, nepadarė teisės klaidos aiškindamas minėtoje programoje įtvirtintas normas.

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — Toliau atitinkamai *Glunz* ir *OSB*.

3 — T-27/02, Rink. p. II-4177, toliau – skundžiamas sprendimas.

4 — OL C 333, p. 7, toliau – ginčijamas sprendimas. Vokietijos valdžios institucijoms skirto sprendimo tekstas autentiška, t. y. vokiečių, kalba yra tinklalapyje http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2000/n517-00.pdf.

5 — OL C 107, p. 7, toliau – daugiasektorinė programa.

5. Šioje išvadoje pasiūlysiu Teisingumo Teismui atmesti šiuos apeliacinius skundus.

6. Pirmiausia teigsiu, kad Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos nagrinėdamas *Kronofrance SA* [6] pareikšto ieškinio priimtinumą. Šiuo atžvilgiu pažymėsiu, kad Pirmosios instancijos teismas tinkamai pritaikė Teisingumo Teismo praktiką, suformuluotą sprendimuose *Cook prieš Komisiją* [7] ir *Matra prieš Komisiją* [8] ir paskui patvirtintą 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendime *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* [9].

7. Toliau nurodysiu, kodėl, mano nuomone, Pirmosios instancijos teismas galėjo atlikti išsamią Komisijos vertinimo dėl didžiausio leistino pagalbos intensyvumo apskaičiavimo metodo kontrolę.

8. Galiausiai išdėstysiu priežastis, dėl kurių Pirmosios instancijos teismas, mano nuomone, turėjo teisę nuspręsti, kad apskaičiuojant su konkurencijos būkle susijusį koeficientą būtina atsižvelgti ne tik į struktūrinius rinkos gamybos pajėgumus, bet ir į rinkos nuosmukį.

6 — Toliau – *Kronofrance*.

7 — 1993 m. gegužės 19 d. Sprendimas (C-198/91, Rink. p. I-2487).

8 — 1993 m. birželio 15 d. Sprendimas (C-225/91, Rink. p. I-3203).

9 — C-78/03 P, Rink. p. I-10737.

I — Bendrijos teisės aktai

9. Pirmiausia, prieš nurodydamas taikytinas Reglamento (EB) Nr. 659/1999 [10] nuostatas ir daugiasektorinėje programoje įtvirtintas gaires, pateiksiu svarbius EB sutarties straipsnius.

A — *Sutartis*

10. Pagal EB 87 straipsnį iš esmės yra draudžiama, numačius 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse išvardytas išimtis, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri iškraipo arba gali iškraipyti konkurenciją bendrojoje rinkoje.

11. EB 87 straipsnio 2 dalyje išvardytos pagalbos, kuri visiškai teisėtai suderinama su bendrąja rinka, rūšys. Tai yra socialinio pobūdžio pagalba individualiems vartotojams, jei ji teikiama nediskriminuojant atitinkamų gaminių dėl jų kilmės, pagalba gaivalinių nelaimių ar kitų ypatingų įvykių padarytai

10 — 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas, nustatantis išsamias (EB 88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339).

žalai atitaisyti, taip pat pagalba, teikiama tam tikriems Vokietijos Federacinės Respublikos regionams siekiant kompensuoti ekonominį atsilikimą, atsiradusį dėl šios valstybės narės teritorijos padalijimo.

12. Savo ruožtu EB 87 straipsnio 3 dalyje patikslinama, kokios pagalbos rūšys gali būti pripažįstamos suderinamomis su bendrąja rinka. Tarp jų yra pagalba, skirta regionų, kuriuose yra didelis nedarbas, ekonominei plėtrai skatinti.

13. Siekiant užtikrinti šių nuostatų įgyvendinimą, Sutartyje ir ypač jos 88 straipsnyje yra numatyta valstybės pagalbos kontrolės ir išankstinio leidimo procedūra, kurioje pagrindinis vaidmuo yra skirtas Komisijai.

14. EB 88 straipsnio 2 dalyje Komisijai pavedama atlikti užduotį – vertinti pagalbos suderinamumą su EB 87 straipsniu. Pagal šios nuostatos pirmąją pastraipą, „jei, paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas, Komisija nustato, jog tam tikra valstybės ar iš jos išteklių teikiama pagalba yra pagal 87 straipsnį nesuderinama su bendrąja rinka arba kad tokia pagalba netinkamai naudojama, ji priima sprendimą, reikalaujantį, kad atitinkama valstybė narė per Komisijos nustatytą laiką tokią pagalbą panaikintų ar pakeistų“.

15. Savo ruožtu EB 88 straipsnio 3 dalyje valstybės narės yra įpareigojamos pranešti Komisijai apie savo ketinimus suteikti arba pakeisti pagalbą ir joms draudžiama tokius ketinimus įgyvendinti, kol Komisija priima sprendimą pagal EB 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą.

16. Kaip pažymėsiu atlikdamas savo vertinimą, EB 88 straipsnyje numatytą tyrimo procedūrą sudaro du etapai, t. y. numatytos priemonės pirminis patikrinimas ir prireikus, jei Komisija abejoja dėl jos suderinamumo su bendrąja rinka, išsamesnis tyrimas, skirtas tam, kad ji gautų visą informaciją apie visas bylos aplinkybes [11]. Pagal EB 88 straipsnio 2 dalį šiuo tikslu Komisija turi nurodyti suinteresuotosioms šalims pateikti savo pastabas.

17. Galiausiai EB 89 straipsniu Europos Sąjungos Tarybai suteikiami įgaliojimai priimti EB 87 ir 88 straipsnių taikymo reglamentus. Pasinaudodama šiais įgaliojimais Taryba priėmė Reglamentą Nr. 659/1999.

11 — Be kita ko, žr. 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimą *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 36 ir 38 punktai).

B — *Reglamentas Nr. 659/1999*

18. Reglamente Nr. 659/1999 buvo kodifikuota Komisijai EB 88 straipsniu suteiktų įgaliojimų įgyvendinimo praktika. Jame įtvirtintos aiškios normos, kurios buvo parengtos remiantis Teisingumo Teismo praktika [12].

19. Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio h punkte beveik tais pačiais žodžiais pakartojamas Teisingumo Teismo pateiktas sąvokos „suinteresuotosios šalys“ apibrėžimas – primintina, kad nagrinėjamose bylose ši sąvoka yra esminė. 1984 m. lapkričio 14 d. Sprendime *Intermills prieš Komisiją* [13] Teisingumo Teismas nusprendė, kad suinteresuotosios šalys yra asmenys, įmonės arba asociacijos, kurių interesams pagalbos suteikimu galbūt daroma įtaka, t. y. ypač konkuruojančios įmonės ir prekybinės asociacijos [14]. Šio reglamento 1 straipsnio h punkte sąvoka „suinteresuotosios šalys“ yra apibrėžiama kaip „kiekviena valstybė narė ir bet kuris asmuo, įmonė arba įmonių asociacija, kurios interesams gali turėti įtakos pagalbos skyrimas, ypač pagalbos gavėjas, konkuruojančios įmonės ir prekybinės asociacijos“.

20. Savo ruožtu minėto reglamento 4 straipsnis yra susijęs su pirminiu patikrinimu, kurį Komisija turi atlikti, kai valstybė narė jai praneša apie ketinimus suteikti arba pakeisti pagalbą.

21. Pagal šią nuostatą Komisija gali priimti trijų rūšių sprendimus. Ji gali nuspręsti, kad pranešime nurodyta priemonė nėra pagalba. Taip pat ji gali konstatuoti, kad nekyla jokių abejonių dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su bendrąja rinka, ir nuspręsti nepateikti prieštaravimų dėl šios pagalbos suteikimo. Galiausiai ji gali nuspręsti pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą, jei kyla abejonių dėl pranešime nurodytos pagalbos projekto suderinamumo su bendrąja rinka.

C — *Daugiasektorinė programa*

22. Vertindama regioninės pagalbos suderinamumą Komisija turi atsižvelgti ne tik į teigiamą poveikį regiono plėtrai, bet ir į pase-

12 — Reglamento antra konstatuojamoji dalis.

13 — Sprendimas 323/82, Rink. p. 3809.

14 — 16 punktas. Šis apibrėžimas, be kita ko, Teisingumo Teismo buvo pakartotas minėtuose sprendimuose *Cook prieš Komisiją* (24 punktas); *Matra prieš Komisiją* (18 punktas) ir *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (36 punktas).

kmes, kurias ši pagalba gali turėti ekonominei padėčiai tam tikruose sektoriuose [15].

23. Šiuo tikslu Komisija priėmė daugiasektorinę programą. Ši programa – tai gairės, kurios leidžia Komisijai kiekvienu atveju apskaičiuoti didžiausią leistiną regioninės pagalbos investicijoms intensyvumą [16].

24. Didžiausias pagalbos intensyvumas apskaičiuojamas pagal šios programos 3 punkte išdėstytą metodą. Šiam apskaičiavimui pirmiausia reikia nustatyti pagalbos „didžiausią regioninį intensyvumą“ (R koeficientas), atitinkantį didžiausią pagalbos, kurią didelė įmonė gali gauti atitinkamame regione, intensyvumą, atsižvelgiant į regioninės pagalbos režimą, kuriam suteiktas pranešimo dieną galiojantis leidimas. Jei tai yra individuali pagalba, atsižvelgiama į didžiausią pagalbos intensyvumą, nustatytą atitinkamai zonai. Paskui šiam apskaičiavimui reikia nustatyti tris korekcinius koeficientus, atitinkančius, pirma, konkurencijos būklę atitinkamame sektoriuje (T koeficientas), antra, kapitalo ir darbo santykį (I koeficientas) ir, trečia, regioninį pagalbos poveikį atitinkamo regiono ekonomikai (M koeficientas). Taigi didžiausias leistinas pagalbos intensyvumas yra apskaičiuojamas didžiausią regioninį pagalbos intensyvumą (R koeficientas) padauginus iš šių trijų korekcinių koeficientų.

25. Pagal daugiasektorinės programos 3.2 ir 3.3 punktus su konkurencijos būkle susijusiu koeficientu siekiama nustatyti, ar pranešime nurodytas projektas bus įgyvendinamas sektoriuje, ar subsektoriuje, kuriame yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius. Kad nustatytų, ar yra toks perteklius, Komisija Europos bendrijos mastu palygina vidutinį visos gamybos pramonės ir atitinkamo subsektoriaus gamybos pajėgumų panaudojimo lygius. Komisija remiasi pastarųjų penkerių metų, apie kuriuos galima gauti duomenų, laikotarpiu [17].

26. Toliau daugiasektorinės programos 3.4 punkte nurodyta:

„Jeigu nepakanka duomenų apie gamybos pajėgumų panaudojimą, Komisija atsižvelgia į tai, ar investuojama į rinką, kurioje yra nuosmukis. Todėl ji palygina atitinkamos

15 — Pirmiausia žr. 1971 m. spalio 20 d. valstybių narių vyriausybių atstovų, susirinkusių Taryboje, pirmosios rezoliucijos, susijusios su bendrąja regioninės pagalbos sistema (OL C 111, p. 1), 6 punktą; Komisijos komunikato dėl regioninės pagalbos (OL C 31, 1979, p. 9) 10–12 punktus; taip pat Komisijos komunikato dėl (EB 87 straipsnio 3 dalies a ir c punktų) taikymo regioninei pagalbai metodo (OL C 212, 1988, p. 2) 1.6 punkto antrąją ir trečiąją įtraukas.

16 — Daugiasektorinės programos 1.4 punktas. Projektai, apie kuriuos turi būti pranešta, yra apibrėžti šios programos 2.1 punkte.

17 — Pagal daugiasektorinės programos 7.7 punktą Komisija nusprendžia, kad struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius yra tuomet, kai per pastaruosius penkerius metus gamybos pajėgumų panaudojimas atitinkamame subsektoriuje yra daugiau kaip dviem procentiniais punktais mažesnis nei visame pramonės sektoriuje. Struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius yra didelis, jei skirtumas nuo atitinkamo pramonės sektoriaus vidurkio viršija penkis procentinius punktus.

prekės (prekių) vartojimo raidą <…> su visos gamybos pramonės augimo tempu (Europos ekonominėje erdvėje (toliau – EEE))< [18]>.“

27. Galiausiai pagal šios programos 3.10.1 punktą su konkurencijos būkle susijusiam koeficientui yra taikomi keturi korekciniai koeficientai. Šių koeficientų dydis priklauso nuo šių vertinimo kriterijų:

„i) dėl projekto padidėja gamybos pajėgumas sektoriuje, kuriame yra didelis struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius ir (arba) absoliutus paklausos nuosmukis: 0,25;

ii) dėl projekto padidėja gamybos pajėgumas sektoriuje, kuriame yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius ir (arba) rinkos nuosmukis bei projektas gali sustiprinti didelę rinkos dalį: 0,50;

iii) dėl projekto padidėja gamybos pajėgumas sektoriuje, kuriame yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius ir (arba) rinkos nuosmukis: 0,75;

iv) i–iii papunkčiuose išvardytos neigiamos pasekmės nėra tikėtinos: 1,00.“

28. Pagal daugiasektorinę programą, siekiant apskaičiuoti rinkos dalį, atitinkamų prekių rinka suprantama kaip apimanti investiciniame projekte numatytas prekes ir prireikus – prekes, kurias vartotojas arba gamintojas vertina kaip galinčias pakeisti viena kitą. Geografinė rinka iš esmės apima EEE arba tam tikrais atvejais – bet kokią didelę EEE teritorijos dalį, jei konkurencijos sąlygos joje pastebimai skiriasi nuo konkurencijos sąlygų likusioje EEE dalyje [19].

II — Nagrinėjamų bylų faktinės aplinkybės

29. Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo, faktinės aplinkybės gali būti apibendrintos taip.

18 — Pagal daugiasektorinės programos 7.8 punktą turi būti laikoma, jog nagrinėjamų prekių rinkoje yra nuosmukis, jei metinis vidutinis vartojimo augimo tempas per pastaruosius penkerius metus yra kur kas mažesnis (daugiau nei 10 %) už metinį vidurkį gamybos pramonėje EEE lygiu, išskyrus tuos atvejus, kai šios prekės ar šių prekių paklausa turi aiškią tendenciją augti. Laikoma, kad rinkoje yra visiškas nuosmukis, jei jos metinis vidutinis vartojimo augimo tempas yra neigiamas per pastaruosius penkerius metus.

19 — Daugiasektorinės programos 7.6 punktas.

30. Vokietijos įmonė *Glunz*, nagrinėjamos pagalbos gavėja, ir Prancūzijos įmonė *Kronofrance*, ieškovė Pirmosios instancijos teisme, abi gamina ir parduoda medienos plokštes.

31. 2000 m. rugpjūčio 4 d. laišku Vokietijos Federacinė Respublika pranešė Komisijai apie ketinimą suteikti 35 % intensyvumo (t. y. iš viso 69 797 988 EUR) investicinę pagalbą bendrovėms *Glunz* ir *OSB* integruoto medienos apdirbimo centro statybai Netgau Saksonijos-Anhalto žemėje.

32. Komisija nusprendė, kad pranešime nurodyta priemonė yra valstybės pagalba pagal EB 87 straipsnio 1 dalį ir kad ji turi būti apskaičiuota remiantis daugiasektorine programa. Remdamasi šioje programoje numatytomis normomis Komisija nustatė didžiausią pagalbos, kurią galėjo gauti įmonės šiame regione, intensyvumą, tam įvertindama kiekvieną iš korekcinių koeficientų (T, I ir M koeficientai).

33. Dėl koeficiento, taikytino konkurencijos būklei nustatyti, apskaičiavimo Komisija priminė, kad, remdamasi daugiasektorinės programos 3.3 ir 3.4 punktais, jei pakanka duomenų apie gamybos pajėgumų naudojimo lygį, ji turi apriboti savo vertinimą ir tik nustatyti, ar atitinkamame sektoriuje yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius. Nusprendusi, kad abi *Glunz* gaminamos prekės sudaro labai didelę visos medienos plokščių gamybos Europoje dalį, ir atsižvelgusi į patį žemiausią bendro Europos Bendrijų ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus lygį [20], Komisija nusprendė savo vertinimą pagrįsti 1994–1998 m. duomenimis apie gamybos pajėgumų panaudojimo lygį šio klasifikatoriaus 20.20 klasėje, kurioje klasifikuojama medienos plokščių gamyba. Komisija nusprendė, kad nagrinėjamas investicinis projektas padidins gamybos pajėgumus sektoriuje, kuriame nėra jų pertekliaus, ir taip pagrindė korekcinio koeficiento 1 taikymą su konkurencijos būkle susijusiam koeficientui.

34. Pranešime nurodytą pagalbą vertindama pagal daugiasektorinėje programoje nustatytus kriterijus, Komisija išdėstė priežastis, dėl kurių nusprendė, kad Vokietijos Federacinės Respublikos numatytas investicinės pagalbos projektas atitiko didžiausią leistiną pagalbos intensyvumą [21]

35. Taigi 2001 m. liepos 25 d. Komisija, remdamasi Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnio 3 dalimi, nusprendė nepateikti prieštaravimų dėl nagrinėjamos valstybės pagalbos suteikimo.

20 — Šis klasifikatorius buvo sukurtas 1990 m. spalio 9 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3037/90 dėl statistinio Europos bendrijos ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (OL L 293, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 4 t., p. 177), kuris buvo pakeistas 1993 m. kovo 24 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 761/93 (OL L 83, p. 1).

21 — Komisijos teigimu, nagrinėjamose bylose turi būti taikomi šie koeficientai:
— 35 % – kalbant apie didžiausią leistiną intensyvumą Saksonijos-Anhalto regione,
— 1 – T koeficientui, atsižvelgiant į konkurencijos būklę medienos plokščių rinkoje,
— 0,8 – I koeficientui (kapitalo ir darbo santykis),
— 1,5 – M koeficientui, atsižvelgiant į numatytos pagalbos poveikį,
todėl didžiausias leistinas intensyvumas yra 42 % (35 % x 1 x 0,8 x 1,5). Žr. ginčijamo sprendimo p. 8–14 ir skundžiamo sprendimo 14 punktą.

III — Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

36. *Kronofrance* pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2002 m. vasario 4 dieną. 2002 m. rugsėjo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutartimi *Glunz* ir *OSB* buvo leista įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimus.

37. Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas, paskelbęs *Kronofrance* ieškinį priimtinu ir pagrįstu, panaikino ginčijamą sprendimą.

38. Iš skundžiamo sprendimo matyti, kad Komisija ir į bylą įstojusios šalys per teismo posėdį pateikė prieštaravimą dėl ieškinio priimtinumo, grindžiamą tuo, kad *Kronofrance* neturėjo teisės pareikšti ieškinį. Jos tvirtino, kad *Kronofrance* nebuvo konkrečiai susijusi su ginčijamu sprendimu, nes nagrinėjama pagalba iš esmės nepaveikė jos padėties rinkoje.

39. Taigi minėto sprendimo 29–46 punktuose Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo ieškinio priimtinumą.

40. Remdamasis nusistovėjusia teismų praktika, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 32 punkte pirmiausia priminė, kad būtina išskirti du valstybės pagalbos kontrolės procedūros etapus, t. y. pirminio priemonės patikrinimo etapą ir oficialų tyrimo etapą [22]. Pirmajame iš šių etapų Komisija gali susidaryti pirminę nuomonę apie pagalbos suderinamumą, o antrajame ji gali gauti išsamesnę informaciją apie bylos aplinkybes ir šiuo atžvilgiu yra įpareigojama pareikalauti, kad suinteresuotosios šalys pateiktų pastabas. Todėl šio sprendimo 33 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad kai remdamasi vien pirminiu pagalbos patikrinimu Komisija konstatuoja, jog pagalba yra suderinama su bendrąja rinka, asmenys, kuriems yra suteikiamos EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytos procesinės garantijos, gali jomis pasinaudoti, tik jeigu turi galimybę ginčyti šį sprendimą Bendrijos teismuose [23].

41. Taigi skundžiamo sprendimo 34 punkte Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą:

„<…> kai ieškiniu dėl Komisijos sprendimo, priimto per pirminį pranešimo patikrinimą, panaikinimo ieškovė siekia, kad jai būtų suteiktos procesinės garantijos, numatytos

22 — Pirmosios instancijos teismas remiasi minėtais sprendimais *Cook prieš Komisiją* (22 punktas); *Matra prieš Komisiją* (16 punktas); *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (38 punktas); taip pat 2004 m. sausio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. prieš Komisiją* (T-158/99, Rink. p. II-1, 57 punktas).

23 — Pirmosios instancijos teismas remiasi minėtais sprendimais *Cook prieš Komisiją* (23 punktas); *Matra prieš Komisiją* (17 punktas); *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (47 punktas); taip pat *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. prieš Komisiją* (69 punktas).

EB 88 straipsnio 2 dalyje, to, kad ji yra suinteresuotoji šalis pagal šią nuostatą, pakanka, kad ji būtų laikoma tiesiogiai ir konkrečiai susijusia EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme <…> [24].“

42. Taigi Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo, ar ieškovė gali būti laikoma suinteresuotąja šalimi Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio h punkto prasme. Įvertinęs *Kronofrance* konkurencinę padėtį medienos plokščių rinkoje, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 44 punkte nusprendė, kad ieškovė yra pagalbą gavusios įmonės konkurentė ir todėl – suinteresuotoji šalis.

43. Todėl Pirmosios instancijos teismas pripažino ieškinį priimtinu [25].

44. Toliau Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo *Kronofrance* nurodytus ieškinio pagrindus. Iš esmės ji nurodė keturis panaikinimo pagrindus, susijusius, pirma, su EB 87 straipsnio ir daugiasektorinės programos pažeidimu, antra, su EB 88 straipsnio 2 dalies pažeidimu, trečia, su piktnaudžiavimu įgaliojimais ir, ketvirta, su pareigos motyvuoti pažeidimu.

45. Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad pirmasis *Kronofrance* nurodytas ieškinio pagrindas yra pagrįstas, ir dėl šios priežasties panaikino ginčijamą sprendimą.

46. Šiuo pirmuoju ieškinio pagrindu *Kronofrance* ginčijo Komisijos pateiktą didžiausio leistino valstybės pagalbos intensyvumo ir ypač korekcinio koeficiento, taikytino su konkurencijos būkle susijusiam koeficientui (T koeficientui), vertinimą. Be kita ko, ji kaltino, kad Komisija neišnagrinėjo, ar numatyta investuoti į rinką, kurioje yra nuosmukis, ir apsiribojo tik sektoriaus struktūrinių gamybos pajėgumų vertinimu.

47. Skundžiamo sprendimo 79 punkte priminęs Komisijos diskrecijos, kurią ji turi vykdydama valstybės pagalbos kontrolę, apimtį, Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo, ar ji padarė ar ne teisės klaidą aiškindama ir įgyvendindama daugiasektorinę programą.

48. Nors šio sprendimo 89 punkte Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad, atsižvelgiant tik į programos formuluotę, ji galėtų būti suprantama taip, kaip ją išaiškino Komisija, vis dėlto jis nusprendė, kad šį tekstą reikia aiškinti remiantis EB 87 straipsniu ir jo siekiamu tikslu – neiškraipyta konkurencija bendrojoje rinkoje.

24 — Pirmosios instancijos teismas remiasi minėtais sprendimais *Cook prieš Komisiją* (23–26 punktai) ir *Matra prieš Komisiją* (17–20 punktai); taip pat 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *BP Chemicals prieš Komisiją* (T-11/95, Rink. p. II-3235, 89 ir 90 punktai).

25 — Skundžiamo sprendimo 46 punktas.

49. Minėto sprendimo 90–95 punktuose Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo daugiasektorinės programos 3.2–3.10 punktų bendrą kontekstą. Skundžiamo sprendimo 96 punkte jis padarė išvadą, kad, norint taikyti korekcinį koeficientą 1 konkurencijos būklei nustatyti, prieš tai turi būti konstatuota ir kad nagrinėjamame sektoriuje nėra struktūrinio gamybos pajėgumų pertekliaus, ir kad nėra rinkos nuosmukio. Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad šie du vertinimo kriterijai skiriasi.

50. Šiomis aplinkybėmis skundžiamo sprendimo 97 punkte jis nusprendė, kad daugiasektorinės programos 3.4 punkto pirmasis sakinys turi būti aiškinamas taip, kad „kai duomenys apie gamybos pajėgumų panaudojimą atitinkamame sektoriuje Komisijai neleidžia daryti teigiamos išvados, jog yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius, ji turi nustatyti, ar atitinkamoje rinkoje yra nuosmukis“.

51. Todėl skundžiamo sprendimo 103 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad, su konkurencijos būkle susijusiam koeficientui taikydama korekcinį koeficientą 1, prieš tai nepatikrinusi, ar nagrinėjamos pagalbos projektas nebus vykdomas rinkoje, kurioje yra nuosmukis, Komisija padarė teisės klaidą ir pažeidė EB 87 straipsnį bei daugiasektorinę programą.

52. Taigi Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad reikia patenkinti *Kronofrance* reikalavimus ir panaikinti ginčijamą sprendimą.

IV — Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

53. Vokietijos Federacinė Respublika, *Glunz* ir *OSB* pateikė šiuos apeliacinius skundus, kuriuos Teisingumo Teismo kanceliarija atitinkamai gavo 2005 m. vasario 16 ir 18 dienomis.

54. 2005 m. spalio 13 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-75/05 P ir C-80/05 P buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

55. Apeliantės Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą ir atmesti *Kronofrance* ieškinį. *Glunz* ir *OSB* taip pat prašo prireikus bylą grąžinti Pirmosios instancijos teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl esmės.

56. Galiausiai apeliantės prašo, kad iš *Kronofrance* būtų priteistos bylinėjimosi išlaidos, susijusios tiek su apeliaciniais skundais, tiek su ieškiniu Pirmosios instancijos teisme.

57. Kiekvienoje iš nagrinėjamų bylų Komisija prašo panaikinti skundžiamą sprendimą. Ji prašo Teisingumo Teismo atmesti *Kronofrance* ieškinį kaip nepriimtiną ir subsidiariai –

kaip nepagrįstą ir priteisti iš *Kronofrance* bylinėjimosi išlaidas tiek pirmojoje, tiek apeliacinėje instancijose.

58. Šiose dviejose bylose *Kronofrance* prašo atmesti apeliacinius skundus ir priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas, susijusias tiek su apeliaciniais skundais Teisingumo Teisme, tiek su ieškiniu Pirmosios instancijos teisme.

V — Teisinis vertinimas

59. Manau, kad apeliantės, grįsdamos savo apeliacinius skundus, nurodo keturis pagrindus.

60. Pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu Vokietijos Federacinė Respublika, *Glunz* ir *OSB* tvirtina, kad skundžiamame sprendime yra padaryta teisės klaida, Pirmosios instancijos teismui paskelbus, kad *Kronofrance* pareikštas ieškinys yra priimtinas.

61. Savo antruoju apeliacinio skundo pagrindu, kuris, mano nuomone, susideda iš dviejų dalių, apeliantės ginčija teisminės kontrolės, kurią Pirmosios instancijos teismas atliko analizuodamas Komisijos vertinimą dėl su konkurencijos būkle rinkoje susijusio koeficiento apskaičiavimo, pobūdį ir apimtį. Jos teigia, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė ribas, nustatytas jo teisminei kontrolei, ir netinkamai aiškino daugiasektorinę programą.

62. Trečiuoju apeliacinio skundo pagrindu Vokietijos Federacinė Respublika, *Glunz* ir *OSB* teigia, kad Pirmosios instancijos teismas nepaisė proceso organizavimo priemonių ir ypač nesilaikė Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 64 straipsnio.

63. Galiausiai ketvirtuoju apeliacinio skundo pagrindu *Glunz* ir *OSB* tvirtina, kad skundžiamas sprendimas prieštarauja EB 230 straipsnio antrajai pastraipai, nes jame peržengiamos ieškinio pagrindų, nurodytų grindžiant *Kronofrance* pareikštą ieškinį dėl panaikinimo, ribos.

64. Prieš pareikšdamas nuomonę dėl šių apeliacinio skundo pagrindų pagrįstumo norėčiau pateikti išankstinių pastabų, susijusių su Teisingumo Teismo kontrolės, atliekamos nagrinėjant apeliacinį skundą, ribomis.

65. Primintina, kad pagal EB 225 straipsnio 1 dalį ir Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirmąją pastraipą apeliacinis skundas paduodamas tik teisės klausimais. Jis turi būti paduodamas dėl Pirmosios instancijos teismo kompetencijos trūkumo, dėl jo padaryto teismo proceso tvarkos pažeidimo, neigiamai paveikusio apelianto interesus,

arba dėl minėto teismo padaryto Bendrijos teisės pažeidimo [26].

66. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką tik Pirmosios instancijos teismas yra kompetentingas, pirma, nustatyti faktines aplinkybes, nebent iš jam pateiktų dokumentų matyti, kad jo išvados faktiškai netikslios, ir, antra, vertinti šias faktines aplinkybes. Taigi faktinių aplinkybių vertinimas, jeigu jam pateikti įrodymai nebuvo iškraipyti, pats savaime nėra teisės klausimas, kurį gali patikrinti Teisingumo Teismas nagrinėdamas apeliacinį skundą [27].

67. Atvirkščiai, yra nustatyta, kad, Pirmosios instancijos teismui konstatavus ar įvertinus faktines aplinkybes, pagal EB 225 straipsnį Teisingumo Teismas yra kompetentingas patikrinti šių faktinių aplinkybių teisinį vertinimą ir teisines išvadas, kurias Pirmosios instancijos teismas padarė jomis remdamasis [28].

68. Tai priminus, dabar reikia išnagrinėti įvairius pagrindus, kuriuos apeliantės nurodo grįsdamos savo apeliacinį skundą.

26 — Be kita ko, žr. 2007 m. lapkričio 22 d. Sprendimą *Sniace prieš Komisiją* (C-260/05 P, Rink. p. I-10005, 49 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

27 — Be kita ko, žr. 1994 m. birželio 1 d. Sprendimą *Komisija prieš Brazzelli Lualdi ir kt.* (C-136/92 P, Rink. p. I-1981, 47–49 punktai); taip pat minėtą sprendimą *Sniace prieš Komisiją* (35 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

28 — Be kita ko, žr. 1998 m. gruodžio 17 d. Sprendimą *Baustahlgewebe prieš Komisiją* (C-185/95 P, Rink. p. I-8417, 23 punktas); 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimą *Parlamentas prieš Ripa di Meana ir kt.* (C-470/00 P, Rink. p. I-4167, 41 punktas) ir 2006 m. balandžio 6 d. Sprendimą *General Motors prieš Komisiją* (C-551/03 P, Rink. p. I-3173, 51 punktas).

A — *Dėl pirmojo (apeliacinio skundo) pagrindo, susijusio su klaidingu Kronofrance ieškinio priimtinumo vertinimu*

69. Šiuo pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu apeliantės ginčija Pirmosios instancijos teismo vertinimą dėl *Kronofrance* teisės pareikšti ieškinį.

1. Šalių argumentai

70. Vokietijos Federacinė Respublika, *Glunz* ir *OSB* teigia, kad skundžiamu sprendimu pažeidžiama EB 230 straipsnio ketvirtoji pastraipa tiek, kiek Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad *Kronofrance* yra „tiesiogiai ir konkrečiai susijusi“ su ginčijamu sprendimu, ir todėl nusprendė, kad šios įmonės ieškinys priimtinas. Ši klaidinga išvada padaryta dėl per daug išplėstos EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos taikymo srities ir netinkamo jos aiškinimo atsižvelgiant į Reglamentą Nr. 659/1999.

71. Iš tikrųjų Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 34 ir 35 punktuose klaidingai nusprendė, kad kiekvienas asmuo, kuris pagal Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio h punktą yra potencialiai „suinteresuotas“ oficialia pagalbos tyrimo procedūra, pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą turi būti laikomas tiesiogiai ir konkrečiai susijusiu su atlikus pirminį pagalbos patikrinimo etapą priimtu patvirtinančiu sprendimu, todėl nebūtina įrodyti, kad šiuo sprendimu buvo „iš esmės“ paveikta *Kronofrance* konkurencinė padėtis.

72. Tačiau, Vokietijos Federacinės Respublikos, *Glunz* ir *OSB* teigimu, „suinteresuotųjų šalių“ statusas Reglamento Nr. 659/1999 prasme savaime nesuteikia teisės pareikšti ieškinį. Tik konkretus patikrinimas, kuriame remiamasi tarp pagalbos gavėjo ir *Kronofrance* esančia konkurencija, atitinka Teisingumo Teismo praktiką, nustatytą sprendime *Plaumann prieš Komisiją* [29]. Todėl tam, kad konstatuotų, jog *Kronofrance* turi teisę pareikšti ieškinį, Pirmosios instancijos teismas turėjo patikrinti, ar jos padėtis rinkoje buvo iš esmės paveikta.

73. Priešingai nei nusprendė Pirmosios instancijos teismas, *Kronofrance* ir *Glunz* iš tikrųjų nekonkuruoja nagrinėjamojoje rinkoje, todėl *Kronofrance* konkurencinė padėtis rinkoje negalėjo būti iš esmės paveikta.

74. Šiuo atžvilgiu Vokietijos Federacinė Respublika pabrėžia, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 43 ir paskesniuose punktuose tik konstatavo, jog *Glunz* priklauso grupei, kuri apima ir kitas įmones, veikiančias Prancūzijoje medienos srityje. Tačiau šis kriterijus nėra svarbus, nes jį nustatant atsižvelgiama tik į grupę, o ne į konkrečią konkurenciją tarp dviejų įmonių.

75. Be to, *Glunz* ir *OSB* teigia, kad Pirmosios instancijos teismo konstatavimas, jog *Kronofrance* ir *Glunz* prekybos zonos susikerta, yra klaidingas. Iš tikrųjų Pirmosios instancijos teismas netinkamai įvertino su dviejų įmonių rinkomis susijusius duomenis.

76. Remdamosi šiais argumentais, apeliantės teigia, kad *Kronofrance* ieškinys turėjo būti pripažintas nepriimtinu.

29 — 1963 m. liepos 15 d. Sprendimas (25/62, Rink. p. 197).

77. Komisija iš esmės pritaria apeliančių argumentams dėl EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos pažeidimo ir šiuo atžvilgiu primena Teisingumo Teismo praktiką, susijusią su pagalbos gavėjo konkurentų teise pareikšti ieškinį. Visų pirma ji remiasi 1986 m. sausio 28 d. Sprendimu *Cofaz ir kt. prieš Komisiją* [30] , taip pat minėtais sprendimais *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją*.

78. *Kronofrance*, atvirkščiai, teigia, jog Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad ji yra suinteresuotoji šalis Reglamento Nr. 659/1999 prasme ir kad jos ieškinys dėl ginčijamo sprendimo yra priimtinas, nes ji rėmėsi EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytų procesinių garantijų laikymusi. *Kronofrance* pirmiausia pažymi, kad tuo atveju, kai nėra pradėta oficiali tyrimo procedūra, jeigu pagalbos gavėjo konkurentas savo ieškiniu siekia apsaugoti savo procesines teises, jis tik turi įrodyti esąs „suinteresuotoji šalis“ EB 88 straipsnio 2 dalies prasme. Tokiu atveju, kaip matyti iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos ir pirmiausia iš 2002 m. gegužės 16 d. Sprendimo *ARAP ir kt. prieš Komisiją* [31], nėra būtina įrodyti, kad ieškovo konkurencinė padėtis yra iš esmės paveikta. Pakanka, kad jo interesus galėtų paveikti pagalbos skyrimas, – ši sąlyga nagrinėjamose bylose įvykdyta, nes yra tiesioginiai konkurenciniai santykiai tarp *Glunz* ir *Kronofrance*.

2. Vertinimas

79. Pirmuoju apeliacinio skundo pagrindu Teisingumo Teismo iš esmės prašoma nuspręsti dėl teisių, pripažįstamų suinteresuotosioms šalims vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai, ypač kai jos pareiškia ieškinį dėl Komisijos sprendimo, kuriuo atsisakoma pradėti oficialų tyrimo etapą, numatytą EB 88 straipsnio 2 dalyje, panaikinimo.

80. Prieš nagrinėjant šį apeliacinio skundo pagrindą iš pradžių reikia priminti teismų praktiką šioje srityje.

a) Teismų praktika, susijusi su suinteresuotųjų šalių teisėmis vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai

81. Komisijos sprendimai, priimti vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai, yra skirti tik suinteresuotosioms valstybėms narėms. Taip pat ir tuo atveju, kai sprendimas yra priimamas gavus skundą dėl atitinkamos priemonės kaip bendrajai rinkai prieštaraujančios pagalbos [32].

30 — Sprendimas 169/84, Rink. p. 391.

31 — C-321/99 P, Rink. p. I-4287, 61 punktas.

32 — Be kita ko, žr. minėtą sprendimą *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (45 punktas).

82. Fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie nori pareikšti ieškinį dėl tokių sprendimų panaikinimo, turi atitikti EB 230 straipsnio ketvirtojoje pastraipoje įtvirtintas sąlygas. Primintina, kad pagal šią nuostatą kiekvieno fizinio ar juridinio asmens ieškiniui dėl sprendimo, kuris nėra jam skirtas, panaikinimo yra taikomos dvejopos sąlygos, pagal kurias šis sprendimas turi būti tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs. Jei ginčijamas aktas neatitinka šių sąlygų, dėl jo pareikštas ieškinys yra nepriimtinas.

83. „Konkrečiai“ susijusio asmens sąvokos taikymo ribos Teisingumo Teismo buvo apibrėžtos minėtame sprendime *Plaumann prieš Komisiją* [33] ir vėliau patvirtintos nusistovėjusioje teismų praktikoje [34]. Teisingumo Teismas pažymėjo, jog kitas subjektas nei tas, kuriam ginčijamas sprendimas yra skirtas, gali remtis tuo, kad sprendimas konkrečiai su juo susijęs tik tuomet, kai šis sprendimas jį paveikia dėl ypatingų savybių arba faktinių aplinkybių, kurios jį išskiria iš kitų asmenų, ir todėl individualizuoja „taip pat kaip ir asmenį, kuriam šis sprendimas yra skirtas“.

84. Teisingumo Teismas yra pripažinęs, kad vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai konkrečios sąsajos sąvokos įgyvendinimas skiriasi pagal procedūrų, numatytų atitinkamai EB 88 straipsnio 2 ir 3 dalyse, tikslą ir ypatumus [35].

85. Kaip Pirmosios instancijos teismas priminė skundžiamo sprendimo 32 punkte, ši kontrolės procedūra iš esmės apima du etapus, kuriuos Bendrijos teismai visada aiškiai skyrė [36].

86. Pirmasis šių etapų yra įtvirtintas EB 88 straipsnio 3 dalyje [37]. Primintina, kad jame Komisija gali atlikti pirminį ir supaprastintą pranešime nurodyto projekto patikrinimą, kad galėtų susidaryti pirminę nuomonę dėl jo suderinamumo su bendrąja rinka [38]. Nėra numatytas trečiųjų asmenų dalyvavimas procedūroje. Atlikusi šį patikrinimą, Komisija gali nuspręsti, kad nagrinėjama priemonė nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio prasme. Taip pat ji gali nuspręsti, jei tuo įsitikina, kad ši priemonė yra su Sutartimi suderinama valstybės pagalba. Atvirkščiai, jei Komisija, siekdama įvertinti pagalbos suderinamumą su bendrąja rinka, susiduria su

33 — P. 223.

34 — Be kita ko, žr. minėtą sprendimą *Cofaz ir kt. prieš Komisiją* (22 punktas); minėtą sprendimą *Cook prieš Komisiją* (20 punktas); 2000 m. spalio 19 d. Sprendimą *Italie ir Sardegna Lines prieš Komisiją* (C-15/98 ir C-105/99, Rink. p. I-8855, 33 punktas ir jame nurodyta teismų praktika); taip pat minėtą sprendimą *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (33 punktas).

35 — Be kita ko, žr. minėtus sprendimus *Cook prieš Komisiją* (21 punktas) ir *Matra prieš Komisiją* (15 punktas).

36 — Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas, be kita ko,remiasi minėtais sprendimais *Cook prieš Komisiją* (22 punktas); *Matra prieš Komisiją* (16 punktas); taip pat *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (38 ir 39 punktai). Vėliau šią teismų praktiką Teisingumo Teismas patvirtino minėtame sprendime *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (34 punktas), o Pirmosios instancijos teismas – 2006 m. gegužės 10 d. Sprendime *Air One prieš Komisiją* (T-395/04, Rink. p. II-1343, 33 punktas).

37 — Šios procedūros taikymo sąlygos yra išdėstytos Reglamento Nr. 659/1999 4 straipsnyje.

38 — 1973 m. gruodžio 11 d. Sprendimas *Lorenz* (120/73, Rink. p. 1471, 3 punktas).

dideliais sunkumais, ji turi priimti sprendimą pradėti oficialų tyrimo etapą.

87. Tai yra antrasis EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytos procedūros etapas. Jame Komisijai turi būti leista susipažinti su visomis nuomonėmis, kurių reikia, kad, remiantis visa informacija apie bylos aplinkybes, būtų įvertintas pranešime nurodytos priemonės suderinamumas su bendrąja rinka [39]. Būtent šiuo tikslu Komisija privalo gauti suinteresuotųjų šalių pastabas dėl pranešime nurodyto pagalbos projekto [40].

88. Kaip jau nurodžiau, „suinteresuotosios šalies“ sąvoka pagal EB 88 straipsnio 2 dalį buvo Teisingumo Teismo plačiai apibrėžta kaip apimanti asmenis, įmones arba įmonių asociacijas, kurių interesams pagalbos suteikimu galbūt daroma įtaka, t. y. be kita ko, su šios pagalbos gavėju konkuruojančias įmones ir prekybines asociacijas. Primenu, kad vėliau šis apibrėžimas buvo įtvirtintas Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio h punkte.

89. Darytina išvada, kad kiekvienai įmonei, kuri remiasi konkurenciniais santykiais, kad ir potencialiais, gali būti pripažintas „suinteresuotosios šalies“ statusas EB 88 straipsnio 2 dalies prasme ir atitinkamai suteiktos procesinės garantijos, kurios leidžia pateikti savo pastabas.

90. Suinteresuotųjų šalių teisė pareikšti ieškinį teismų praktikoje kildinama iš EB 88 straipsnio 2 dalies ir yra grindžiama procesinėmis garantijomis, kurias joms suteikia ši nuostata [41].

91. Ši teismų praktika pirmą kartą buvo suformuluota minėtuose sprendimuose *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją*. Teisingumo Teismas nusprendė, kad kai Komisija, nepradėjusi oficialaus tyrimo etapo, priima sprendimą dėl pagalbos suderinamumo, asmenys, kuriems yra suteikiamos šios procesinės garantijos (kitaip tariant – suinteresuotosios šalys), gali jomis pasinaudoti, tik jei turi galimybę ginčyti šį sprendimą Bendrijos teismuose [42].

92. Pavyzdžiui, pirmojoje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad įmonė *William Cook plc* yra suinteresuotoji šalis EB 88 straipsnio 2 dalies prasme, nes ji gamina tokią pačią įrangą, kaip ir pagalbą gavusi įmonė. Taigi dėl šio statuso ji turi būti vertinama kaip tiesiogiai ir konkrečiai susijusi su ginčijamu

39 — Šios procedūros taikymo sąlygos yra išdėstytos Reglamento Nr. 659/1999 6 ir 7 straipsniuose.

40 — Dėl suinteresuotųjų šalių vaidmens vykstant administracinei procedūrai pagal EB 88 straipsnio 2 dalį žr. Reglamento Nr. 659/1999 20 straipsnį ir 1973 m. liepos 12 d. Sprendimą *Komisija prieš Vokietiją* (70/72, Rink. p. 813, 19 punktas); 1984 m. kovo 20 d. Sprendimą *Vokietija prieš Komisiją* (84/82, Rink. p. 1451, 13 punktas); minėtą sprendimą *Komisiją prieš Sytraval ir Brink's France* (59 punktas); taip pat 2005 m. spalio 6 d. Sprendimą *Scott prieš Komisiją* (C-276/03 P, Rink. p. I-8437, 34 punktas).

41 — Primenu, kad šios teisės nėra suteikiamos vykstant pirminio patikrinimo etapui, numatytam EB 88 straipsnio 3 dalyje.

42 — Žr. minėtus sprendimus *Cook prieš Komisiją* (23 punktas) ir *Matra prieš Komisiją* (17 punktas).

sprendimu ir turi teisę prašyti jį panaikinti pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą [43].

93. Antrojoje byloje Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad suinteresuotosios šalies statusas gali būti pripažintas įmonei *Matra SA*, nes suteikus ginčijamą pagalbą buvo paveikti jos, „kaip pagrindinės vienatūrių transporto priemonių gamintojos Bendrijoje ir būsimos (pagalbą gavusios) įmonės konkurentės“, interesai. Todėl Teisingumo Teismas nusprendė, kad ieškinys dėl panaikinimo, pareikštas dėl Komisijos sprendimo, yra priimtinas [44].

94. Tačiau šio ieškinio tikslas gali būti tik procesinių teisių, kurios „suinteresuotosioms šalims“ kyla iš EB 88 straipsnio 2 dalies, gynyba. Taigi jos turi ginčyti tai, kad nebuvo pradėta oficiali tyrimo procedūra [45].

95. Apibendrinant pažymėtina, jog iš dabartinės teismų praktikos matyti, kad kai fizinis arba juridinis asmuo pareiškia ieškinį dėl Komisijos sprendimo nepateikti prieštaravimų panaikinimo, jis privalo, pirma, įrodyti, kad turi suinteresuotosios šalies statusą EB 88 straipsnio 2 dalies prasme, ir, antra, pagrįsti savo ieškinį Komisijos atsisakymu pradėti oficialią tyrimo procedūrą, per kurią jis būtų pasinaudojęs procesinėmis teisėmis.

96. Atvirkščiai, jei ieškovas ginčija tiesiogiai Komisijos vertinimo, pateikto atlikus pirminį patikrinimą, pagrįstumą, jis atsiduria tokioje pačioje padėtyje kaip bet koks asmuo, ketinantis ginčyti sprendimą, kuris nėra jam skirtas, pavyzdžiui, kaip asmuo, kuris pareiškia ieškinį dėl sprendimo, priimto pasibaigus oficialiai tyrimo procedūrai.

97. Pavyzdžiui, minėtame sprendime *Skibsvaerftsforeningen ir kt. prieš Komisiją* Pirmosios instancijos teismas aiškiai pareiškė, kad jei ieškovas neprašo panaikinti Komisijos sprendimo tuo pagrindu, kad ji pažeidė pareigą pradėti oficialią tyrimo procedūrą arba taip elgdamasi nepaisė procesinių garantijų, kurios jam suteikiamos per šią procedūrą, taikomi griežti kriterijai, kuriuos Teisingumo Teismas nustatė minėtame sprendime *Plaumann prieš Komisiją* [46].

98. Tokiu atveju vien tos aplinkybės, kad ieškovas gali būti laikomas suinteresuotąja

43 — Minėto sprendimo *Cook prieš Komisiją* 25 ir 26 punktai.

44 — Minėto sprendimo *Matra prieš Komisiją* 19 ir 20 punktai.

45 — Be kita ko, žr. minėtus sprendimus *Cook prieš Komisiją* (23 punktas); *Matra prieš Komisiją* (17 punktas); *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (47 punktas) ir *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (35 punktas); taip pat 1996 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Skibsvaerftsforeningen ir kt. prieš Komisiją* (T-266/94, Rink. p. II-1399, 45 punktas).

46 — Žr. 45 punktą.

šalimi EB 88 straipsnio 2 dalies prasme, nebepakanka, kad ieškinys būtų pripažintas priimtinu. Ieškinio priimtinumui taikomas reikalavimas, kad ieškovas įrodytų, jog ginčijamas sprendimas jį paveikia dėl ypatingų savybių arba faktinių aplinkybių, kurios jį išskiria iš kitų asmenų [47]. Teisingumo Teismas pripažino, kad taip gali būti tuo atveju, kai ieškovas įrodo, jog ginčijamo sprendimo dalyku esančia pagalba buvo iš esmės paveikta jo konkurencinė padėtis rinkoje [48].

99. Taigi, iš teismų praktikos išplaukia, kad jei ieškovas, remdamasis savo procesinių teisių pažeidimu, ginčija Komisijos atsisakymą pradėti oficialų tyrimo etapą, jis turi įrodyti, kad pagal EB 88 straipsnio 2 dalį jis yra suinteresuotoji šalis tiek, kiek jo *interesus gali paveikti* pagalbos skyrimas.

100. Jei, atvirkščiai, šis ieškovas ginčija paties sprendimo, kuriuo įvertinama pagalba, pagrįstumą, tuomet jis turi įrodyti, kad *buvo iš esmės paveikta jo konkurencinė padėtis rinkoje*. Taigi jis turi mažiau galimybių kreiptis į Bendrijos teismus nei pirmuoju atveju.

101. Ši teismų praktika pastaraisiais metais buvo griežtai kritikuojama.

102. Generalinis advokatas F. G. Jacobs savo išvadoje byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Komisija prieš Aktiongemeinschaft Recht und Eigentum*, nusprendė, kad ši teismų praktika yra sudėtinga, nelogiška ir nenuosekli, nes, jo nuomone, joje nustatomi dirbtiniai galimybių kreiptis į Bendrijos teismus skirtumai [49]. Išreiškęs daug abejonių dėl minėtų sprendimų *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją*, generalinis advokatas F. G. Jacobs galiausiai paragino Teisingumo Teismą peržiūrėti ir supaprastinti savo praktiką, pasiūlydamas visais atvejais, kai ieškovas ginčija pagal EB 88 straipsnio 3 dalį priimtą sprendimą, taikyti tiesioginės ir konkrečios

47 — Taip pat žr. minėtą sprendimą *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (37 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

48 — Šiuo klausimu žr. minėtus sprendimus *Cofaz ir kt. prieš Komisiją* (22–25 punktai) ir *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (37 punktas).

49 — Ypač žr. minėtos išvados 101, 102, ir 138–141 punktus. Kaip pažymi generalinis advokatas F. G. Jacobs, šie sunkumai taip pat buvo atskleisti doktrinoje: J. Winter „The rights of complainants in State aid cases: judicial review of Commission decisions adopted under article 88 (ex 93) EC“, *Common Market Law Review*, Nr. 36, 1999, p. 521; U. Soltész, H. Bielesz „Judicial review of State aid decisions“, *European Competition Law Review*, 2004, p. 133; L. Flynn „Remedies in the European Courts“ iš A. Biondi ir kt. (red.), *The Law of State Aid in the EU*, Oksfordas, 2004, p. 283. Taip pat žr. J. Azizi „Droits de la défense dans la procédure en matière d'aides d'État: le point de vue judiciaire“, *Un rôle pour la défense dans les procédures communautaires de concurrence*, Briuselis, Bruylant, 1997, p. 87, ypač p. 112–120; G. Vandersanden „Pour un élargissement du droit des particuliers d'agir en annulation contre des actes autres que les décisions qui leur sont adressées“, *Cahiers de droit européen*, Nr. 5 ir 6, 1995; K. Lenaerts „The legal protection of private parties under the EC Treaty: a coherent and complete system of judicial review?“, *Scritti in onore di Giuseppe Federico Mancini*, II t., Milanas, Diritto dell'Unione Europea, 1998; B. Jankovec, V. Kronenberger „Third parties in state aid litigation: Locus standi and procedural guarantees“, iš M. Sánchez Rydelski, *The EC State aid regime: distortive effects of State aid on competition and trade*, gegužė, Londonas, 2006, p. 848; A. Sinnaeve „State aid procedures: developments since the entry into force of the procedural regulation“, *Common Market Law Review*, 2007, Nr. 44, p. 965; taip pat E. Coulon, S. Cras „Contentieux de la légalité dans le domaine des aides d'État: les récentes évolutions dans l'application des articles 173 et 175 du traité CE“, *Cahiers de droit européen*, Nr. 1 ir 2, 35t., 1999, p. 61, ypač p. 91–110.

sąsajos kriterijų, neatsižvelgiant į pagrindus, kuriais yra grindžiamas ieškinys, nes, jo manymu, konkrečios sąsajos reikalavimas skiriasi nuo suinteresuotosios šalies sąvokos.

103. Net jei nagrinėjamų bylų aplinkybės nėra tinkamiausios naujam požiūriui šiuo klausimu pasiūlyti, vis dėlto noriu pateikti kelias pastabas.

104. Tiesa, jog kritikuotina tai, kad Bendrijos teismai nustatė skirtingus reikalavimus ieškinių, pareikštų ginčijant EB 88 straipsnio 3 dalies pagrindu priimtą sprendimą, priimtinumui. Iš tikrųjų šios teismų praktikos galutinis rezultatas – teisių, pripažįstamų suinteresuotosioms šalims vykstant valstybės pagalbos kontrolės procedūrai, ribojimas. Nors Teisingumo Teismas pripažįsta šioms šalims tam tikras teises, jei jos, grįsdamos savo ieškinį, remiasi savo procesinių garantijų pažeidimu, kartu jis atsisako pripažinti joms šias teises, jei jos siekia ginčyti paties sprendimo, kuriuo įvertinama pagalba, pagrįstumą. Tokia teismų praktika kelia klausimų ir nesuteikia EB 88 straipsnio 3 daliai suprantamo turinio.

105. Tačiau manau, kad galimybė kreiptis į Bendrijos teismus yra viena iš sričių, kurioje daugiau nei kitose teisė turi būti aiški ir nuosekli. Asmenų teisės į teisminę normų ir priemonių, kurias institucijos taiko savo veiklai arba savo padėčiai, kontrolę apribojimai turi būti lengvai suprantami.

106. Iš tikrųjų yra dirbtina nustatyti skirtingus reikalavimus to paties ieškinio, pareikšto ginčijant tą patį sprendimą ir tą patį tikslą turinčio pareiškimo kontekste, priimtinumui. Iš esmės ieškovo tikslas, manau, yra tas pats, nesvarbu, ar jis remiasi savo procesinių teisių gynyba, ar ginčija sprendimo, kuriuo įvertinama pagalba, pagrįstumą. Abiem atvejais ieškovas savo ieškiniu siekia, kad būtų pradėtas oficialus pagalbos tyrimo etapas.

107. Be to, dėl tokio skirtumo Bendrijos teismų užduotis tampa sudėtinga, nes skaitant ieškinį dėl panaikinimo ne visada lengva atskirti abu atvejus.

108. Todėl man atrodo, kad Teisingumo Teismas turėtų skubiai padaryti šią teismų praktiką paprastesnę ir nuoseklesnę, nustatydamas priimtinumo reikalavimus, taikytinus ieškiniams, pareikštiems ginčijant sprendimus valstybės pagalbos srityje, atsižvelgiant tik į ieškinio tikslą, o ne į jam pagrįsti nurodytus pagrindus.

109. Teisingumo Teismas turėtų pripažinti, kad kai tam tikras asmuo ginčija Komisijos vertinimo, pateikto atlikus pirminį patikrinimą, pagrįstumą, jis neišvengiamai ginčija

tai, kad nebuvo pradėta oficiali tyrimo procedūra, ir dėl to siekia apginti savo procesines teises. Šiuo ieškiniu siekiama, kad būtų pradėta oficiali tyrimo procedūra, per kurią ieškovas gali pateikti savo pastabas, ir tai yra vienintelis jo tikslas, kad ir koks ieškinio pagrindas būtų nurodytas.

110. Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismui siūlau minėtuose sprendimuose *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją* nustatytą teismų praktiką taikyti visiems ieškiniams, pareikštiems ginčijant EB 88 straipsnio 3 dalies pagrindu priimtus sprendimus.

111. Toks požiūris leidžia, pirma, suteikti didesnes galimybes privatiems asmenims kreiptis į Bendrijos teismus. Teismų praktika, nustatyta minėtuose sprendimuose *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją*, aiškiai kyla iš Teisingumo Teismo noro išplėsti teisminės apsaugos taikymo ribas asmenims, kurie šiuo procedūros etapu negali įrodyti, kad jie atitinka labai griežtus kriterijus, nustatytus minėtame sprendime *Plaumann prieš Komisiją*. Šiuo atžvilgiu būtina priminti, kad nėra numatyta jokio paskelbimo būdo, kuriuo tretieji asmenys būtų informuojami apie pranešime nurodytus pagalbos projektus. Sprendime *Heineken Brouwerijen* [50] Teisingumo Teismas pažymėjo, jog EB 88 straipsnio 3 dalyje „nereikalaujama, kad apie valstybės narės Komisijai praneštus ketinimus suteikti arba pakeisti pagalbą būtų nedelsiant informuotos visos suinteresuotosios šalys, tokia pareiga yra nustatyta tik Komisijai, kai ji pradeda (EB 88 straipsnio 2 dalyje) numatytą procedūrą“ [51]. Atvirkščiai, sprendimas, kuriuo *užbaigiamas* pirminio patikrinimo etapas, skelbiamas *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*, bet vis dėlto skelbiama tik jo santrauka. O suinteresuotajai valstybei narei skirto sprendimo tekstas yra prieinamas tik autentiška kalba. Šiame sprendime esančios informacijos gali nepakakti, kad asmuo, kuris siekia pareikšti ieškinį dėl jo panaikinimo, savo ieškinyje įrodytų, jog jis yra konkrečiai susijęs kriterijų, kuriuos Teisingumo Teismas nustatė minėtame sprendime *Plaumann prieš Komisiją* [52], prasme.

112. Šis požiūris leidžia, antra, sustiprinti Komisijos priimtų sprendimų teisminę kontrolę. Nereikia pamiršti, kad Komisija turi išimtinę kompetenciją valstybės pagalbos kontrolės srityje. Jei konkurentams, kaip ir visiems kitiems asmenims, kurių interesams gali turėti įtakos nagrinėjama priemonė, būtų pripažinta teisė ginčyti sprendimą, kuriame, nepradėjusi oficialios tyrimo procedūros, Komisija nusprendžia, kad pranešime nurodyta priemonė nėra pagalba arba yra su bendrąja rinka suderinama pagalba, taip būtų sustiprinta jos priimtų sprendimų ir *a fortiori* Sutarties normų taikymo valstybės pagalbos srityje teisminė kontrolė.

50 — 1984 m. spalio 9 d. Sprendimas (91/83 ir 127/83, Rink. p. 3435).

51 — 15 punktas.

52 — Šiuo atžvilgiu generalinis advokatas G. Tesauro savo išvadoje byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas *Cook prieš Komisiją*, pažymėjo, jog šiomis aplinkybėmis negalima reikalauti, kad šios įmonės ieškinyje suformuluotų tikslius argumentus, susijusius su pagalbos dydžiu ir poveikiu, taip pat su pagalbos įtaka pagalbos gavėjo gamybos kainoms, rinkos dalims arba įtaka prekybai (41 punktas).

113. Be to, jei buvo pradėta oficiali tyrimo procedūra ir jai vykstant suinteresuotosios šalys galėjo pateikti savo pastabas, ieškiniu, pareikštu dėl Komisijos sprendimo, neišvengiamai ginčijamas jos vertinimo pagrįstumas. Taigi akivaizdu, kad kiekvienas asmuo, norėdamas pareikšti ieškinį dėl šio sprendimo, turi pagrįsti savo konkrečią sąsają su juo ir pagal Teisingumo Teismo minėtame sprendime *Cofaz ir kt. prieš Komisiją* nustatytus kriterijus įrodyti, kad buvo iš esmės paveikta jo konkurencinė padėtis rinkoje.

b) Vertinimas nagrinėjamų bylų atžvilgiu

114. Nepaisydamas abejonių, išreikštų dėl minėtų sprendimų *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją*, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) minėtame sprendime *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* [53] vis dėlto patvirtino šią teismų praktiką. Šis sprendimas buvo priimtas praėjus metams po skundžiamo sprendimo priėmimo.

115. Kaip matyti, be kita ko, iš skundžiamo sprendimo 33 ir 34 punktų, Pirmosios instancijos teismas *Kronofrance* pareikšto ieškinio dėl panaikinimo priimtinumą nagrinėjo atsižvelgdamas į teismų praktiką, Teisingumo Teismo nustatytą minėtuose sprendimuose *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją*. Ši įmonė, primintina, Komisiją kaltino tuo, kad ji pažeidė jos procesines teises, nes atsisakė pradėti oficialų tyrimo etapą, per kurį ji, kaip suinteresuotoji šalis, būtų galėjusi pateikti savo pastabas dėl numatytos pagalbos suteikimo. Pirmosios instancijos teismas priminė, kad „kai ieškiniu dėl Komisijos sprendimo, priimto per pirminį pranešimo patikrinimą, panaikinimo ieškovė siekia, kad jai būtų suteiktos procesinės garantijos, numatytos EB 88 straipsnio 2 dalyje, *to, kad ji yra suinteresuotoji šalis pagal šią nuostatą, pakanka, kad ji būtų laikoma tiesiogiai ir konkrečiai susijusia EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme* [54] *“*. Mano nuomone, ši išvada visiškai atitinka Teisingumo Teismo praktiką, nustatytą minėtuose sprendimuose *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją* ir paskui patvirtintą minėtame sprendime *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*.

116. Taigi skundžiamo sprendimo 36–44 punktuose Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo, ar ieškovė gali būti laikoma „suinteresuotąja šalimi“ Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio h punkto prasme. Šiuo tikslu teismas atliko *Kronofrance* konkurencinės padėties medienos plokščių rinkoje vertinimą.

53 — Be kita ko, žr. 31–37 punktus.

54 — Pažymėta mano.

117. Pagal minėtą teismų praktiką Pirmosios instancijos teismas neprivalėjo išnagrinėti, ar ieškovės interesai buvo iš esmės paveikti. Jam pakako įrodyti, kad *Kronofrance* padėčiai atitinkamoje rinkoje numatytos pagalbos skyrimas *galėjo turėti įtakos*.

118. Savo nuožiūra vertindamas faktines aplinkybes Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 38–44 punktuose atliko *Kronofrance* konkurencinės padėties atitinkamoje rinkoje vertinimą. Pirmosios instancijos teismas pirmiausia konstatavo, kad ieškovė ir pagalbą gavusi įmonė veikia toje pačioje prekių rinkoje, t. y. medienos plokščių gamybos rinkoje. Toliau jis pažymėjo, kad referencinė geografinė rinka – tai iš tikrųjų EEE rinka, kurioje yra ir susikerta kiekvienos iš šių dviejų įmonių prekybos zonos. Taigi skundžiamo sprendimo 44 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ieškovė iš tikrųjų yra pagalbą gavusios įmonės konkurentė ir todėl gali būti laikoma „suinteresuotąja šalimi“ Reglamento Nr. 659/1999 1 straipsnio h punkto prasme.

119. Toks įrodinėjimas man atrodo pakankamas, atsižvelgiant į konkurencijos vertinimą, kurį Teisingumo Teismas atliko minėtuose sprendimuose *Cook prieš Komisiją* ir *Matra prieš Komisiją*.

120. Šiomis aplinkybėmis ir atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, manau, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, jog *Kronofrance* yra suinteresuotoji šalis Reglamento Nr. 659/1999 prasme ir todėl turi teisę pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.

121. Taigi manau, kad šis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

B — *Dėl antrojo (apeliacinio skundo) pagrindo, susijusio su klaidingu daugiasektorinės programos aiškinimu ir EB 87 straipsnio pažeidimu*

122. Šį antrąjį apeliacinio skundo pagrindą, mano nuomone, sudaro dvi dalys. Grįsdamos pirmąją dalį apeliantės tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas, vertindamas tyrimą, kurį Komisija atliko dėl su konkurencijos būkle rinkoje susijusio koeficiento, pažeidė savo kompetencijos ribas. Grįsdamos antrąją dalį apeliantės mano, jog bet kuriuo atveju aiškindamas daugiasektorinę programą jis padarė teisės klaidą, kai nusprendė, kad šis koeficientas turi būti apskaičiuojamas ne tik atsižvelgiant į struktūrinius gamybos

pajėgumus atitinkamame sektoriuje, bet ir nagrinėjant, ar numatyta investuoti į rinką, kurioje yra nuosmukis.

1. Šalių argumentai

123. Vokietijos Federacinė Respublika, *Glunz* ir *OSB*, palaikomos Komisijos, tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai taikė EB 87 straipsnio 3 dalį ir daugiasektorinę programą.

124. Aiškindamas daugiasektorinę programą ir atlikdamas ekonominius skaičiavimus Pirmosios instancijos teismas peržengė savo įgaliojimų vykdyti teisminę kontrolę ribas. Taip jis pažeidė didelę diskreciją, kurią taikydama EB 87 straipsnio 3 dalį turi Komisija ir kuria remdamasi ji priėmė ir taikė šią programą. Pirmosios instancijos teismas, nuspręsdamas, kad numatytos regioninės pagalbos pasekmės rinkai turi būti vertinamos atsižvelgiant ne tik į gamybos pajėgumų panaudojimą atitinkamame sektoriuje, bet ir į tai, ar yra rinkos nuosmukis, minėtą programą ir ypač jos 3.2, 3.4 ir 3.10 punktus aiškino priešingai jos formuluotei, prasmei ir tikslui. Iš tikrųjų iš šių nuostatų matyti, kad nagrinėjimas, ar yra rinkos nuosmukis, tėra subsidiarus kontrolės kriterijus, į kurį turi būti atsižvelgiama, tik jeigu nepakanka duomenų apie gamybos pajėgumų panaudojimą. Tačiau nagrinėjamose bylose taip nėra, nes buvo prieinami visi duomenys apie gamybos pajėgumų panaudojimą.

125. Be to, skundžiamo sprendimo 104–107 punktuose Pirmosios instancijos teismas tvirtino, kad jo daugiasektorinės programos aiškinimas neprieštarauja besikeičiančiai Komisijos sprendimų priėmimo praktikai šioje srityje. Tačiau apeliantės ir Komisija tvirtina, kad nuodugniau įvertinus šią praktiką matyti, jog, atvirkščiai, Komisija visada, išskyrus vienintelę išimtį (t. y. 2000 m. gegužės 16 d. sprendimą nepareikšti prieštaravimų dėl *Pirna AG* suteiktos pagalbos [55]), vertinimo kriterijus aiškiai taikė minėta tvarka.

126. Galiausiai skundžiamo sprendimo 108 punkte Pirmosios instancijos teismas taip pat pateisino rinkos nuosmukio kriterijaus taikymą, nuspręsdamas, kad 2002 m. priimtos daugiasektorinės programos versijos [56] 32 punktas yra pagrįstas ekonominio rinkos nuosmukio nagrinėjimu siekiant nustatyti sunkumų turinčius sektorius. Tačiau ši nuoroda yra netiksli, net nepaisant to, kad

55 — OL C 278, p. 26. Vokietijos valdžios institucijoms skirto sprendimo tekstas autentiška, t. y. vokiečių, kalba, yra tinklalapyje http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2000/n035-00.pdf.

56 — OL C 70, 2002, p. 8.

2002 m. daugiasektorinė programa neturi reikšmės aiškinant ankstesnę šio dokumento versiją. Iš tikrųjų 2002 m. daugiasektorinės programos tekste jokios nuorodos į ekonominio nuosmukio susijusioje rinkoje kriterijų nebeliko dar prieš paskelbiant skundžiamą sprendimą. Iš esmės 2003 m. lapkričio 1 d. Komunikatu dėl regioninės pagalbos dideliems investiciniams projektams daugiasektorinės programos (2002) dalinio pakeitimo, susijusio su struktūrinių sunkumų turinčių sektorių sąrašo parengimu, ir dėl pagal EB Sutarties 88 straipsnio 1 dalį tinkamų priemonių, susijusių su motorinių transporto priemonių ir sintetinių pluoštų sektoriais, siūlymo [57] Komisija padarė 2002 m. daugiasektorinės programos 32 punkto pakeitimus, įsigaliojusius 2004 m. sausio 1 dieną

127. *Kronofrance* atsikerta, jog iš daugiasektorinės programos 3.10 punkto formuluotės aiškiai matyti, kad, vertindama konkurencinę padėtį rinkoje, kuriai yra skirtas pagalbos projektas, Komisija visada turi nustatyti, ar dėl projekto padidės gamybos pajėgumai sektoriuje, kuriame yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius, ir ar jis skirtas rinkai, kurioje yra nuosmukis. Kaip skundžiamame sprendime pažymėjo Pirmosios instancijos teismas, šis kriterijus turi būti visada nagrinėjamas, nes labai tikėtina, kad pagalba, įgyvendinama rinkoje, kurioje yra nuosmukis, gali išprovokuoti didelį konkurencijos iškraipymą.

57 — OL C 263, 2003, p. 3.

2. Vertinimas

a) Dėl pirmosios apeliacinio skundo pagrindo dalies, susijusios su tuo, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė savo kompetencijos ribas

128. Priešingai nei teigia apeliantės, manau, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo teisę vykdyti visišką Komisijos vertinimo dėl su konkurencijos būkle rinkoje susijusio korekcinio koeficiento apskaičiavimo metodo kontrolę.

129. Tiesa, kad Komisija, taikydama EB 87 straipsnio 3 dalį, turi didelę diskreciją, pirmiausia kai priima aktą, pagal kurį reikalingi sudėtingi ekonominiai arba socialiniai vertinimai [58]. Taip yra, manau, tuo atveju, kai ji turi išnagrinėti, ar rinka, į kurią numatyta investuoti, pasižymi struktūriniu gamybos pajėgumų pertekliumi arba ar joje yra nuosmukis.

58 — Žr. skundžiamo sprendimo 79 punktą; taip pat 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Italija prieš Komisiją* (C-91/01, Rink. p. I-4355, 43 punktas ir jame nurodyta teismų praktika) ir 2003 m. kovo 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen prieš Komisiją* (T-228/99 ir T-233/99, Rink. p. II-435, 282 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

130. Tokiu atveju Teisingumo Teismas mano, kad šio vertinimo teisminė kontrolė yra ribota. Bendrijos teismai negali pakeisti Komisijos atlikto faktinių aplinkybių vertinimo savuoju ir negali atlikti savo ekonominių skaičiavimų. Šiuo atveju jo kontrolė atsiriboja patikrinimu, ar buvo laikytasi procedūros ir motyvavimo taisyklių, ar yra materialiai tikslios faktinės aplinkybės, taip pat, ar nebuvo padaryta teisės klaida, akivaizdi faktinių aplinkybių vertinimo klaida arba piktnaudžiaujama įgaliojimais [59].

131. Vis dėlto nemanau, kad taip yra šiuo atveju. Nagrinėjamuose apeliaciniuose skunduose Teisingumo Teismo neklausiama, ar rinka, kurioje veikia pagalbą gavusi įmonė, pasižymi struktūriniu gamybos pajėgumų pertekliumi arba joje yra nuosmukis. Keliamas klausimas, ar Pirmosios instancijos teismas galėjo aiškinti metodą, kurį Komisija nusistatė, kad prižiūrėtų, ar ketinimai suteikti regioninę pagalbą investiciniams projektams yra suderinami su EB 87 straipsniu.

132. Tačiau iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad Bendrijos teismai iš esmės vykdo išsamią kontrolę, kai kyla klausimas, ar priemonė patenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį [60].

133. Toks atvejis yra nagrinėjamose bylose. Iš tikrųjų primintina, kad daugiasektorinėje programoje yra nustatytas metodas, leidžiantis apskaičiuoti didžiausią leistiną regioninės pagalbos investiciniams projektams intensyvumą. Kaip Pirmosios instancijos teismas pažymėjo skundžiamo sprendimo 102 punkte, Komisijai taikant šį metodą kyla privalomų teisinių pasekmių, nes jis lemia pagalbos, kuri gali būti pripažinta suderinama su bendrąja rinka, dydį. Taigi šis apskaičiavimo metodas tikrai turi teisinę reikšmę ir turi būti įgyvendinamas remiantis objektyviais kriterijais. Klausimas, ar su konkurencijos būkle susijęs koeficientas turi būti apskaičiuojamas atsižvelgiant ne tik į tai, ar sektoriuje yra struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius, bet ir į tai, ar rinkoje yra nuosmukis, nepriklauso sudėtingam ekonominiam vertinimui, kurį atlieka Komisija, o turi būti aiškinamas atsižvelgiant į Sutartyje įtvirtintas normas [61].

134. Teismų praktikoje yra daug pavyzdžių, kai Bendrijos teismai atlikdavo tokią kontrolę. Pavyzdžiui, turiu omenyje minėtą sprendimą *Italija prieš Komisiją*, susijusį su ieškiniu dėl panaikinimo, kurį Italijos Respublika pareiškė dėl Komisijos sprendimo pripažinti minėtos valstybės suteiktą pagalbą nesuderinama su bendrąja rinka. Šioje byloje Italijos Respublika pirmiausia tvirtino, kad, atsisakydama leisti padidinti mažoms ir vidutinėms įmonėms numatytos pagalbos intensyvumą, Komisija pažeidė EB 87 ir

59 — Žr. minėtą sprendimą *Italija prieš Komisiją* (43 punktas ir jame nurodyta teismų praktika); taip pat 2007 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Olympiaki Aeroporia Ypiresies prieš Komisiją* (T-68/03, Rink. p. II-2911, 150 punktas).

60 — 2000 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija prieš Ladbroke Racing ir Komisiją* (C-83/98 P, Rink. p. I-3271, 25 punktas). Taip pat žr. minėtą Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Westdeutsche Landesbank Girozentrale ir Land Nordrhein-Westfalen* (282 punktas) ir 2000 m. kovo 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Kish Glass prieš Komisiją* (T-65/96, Rink. p. II-1885, 64 punktas).

61 — Šiuo klausimu žr. minėtą sprendimą *Prancūzija prieš Ladbroke Racing ir Komisiją* (25 punktas); 2002 m. liepos 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *HAMSA prieš Komisiją* (T-152/99, Rink. p. II-3049, 159 punktas) ir minėtą sprendimą *Olympiaki Aeroporia Ypiresies prieš Komisiją* (150 punktas).

88 straipsnius, taip pat Komisijos komunikatą dėl valstybės pagalbos mažoms ir vidutinėms įmonėms Bendrijos programos [62]. Šioje byloje Teisingumo Teismas minėtą programą aiškino atsižvelgdamas į EB 87 straipsnį ir jo siekiamus tikslus [63].

135. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, manau, kad Pirmosios instancijos teismas galėjo vykdyti visišką Komisijos vertinimo dėl su konkurencijos būkle rinkoje susijusio korekcinio koeficiento apskaičiavimo metodo kontrolę.

136. Taigi manau, kad Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos, susijusios su Komisijos vertinimo atžvilgiu atliekamos teisminės kontrolės apimtimi.

b) Dėl antrosios (apeliacinio skundo) pagrindo dalies, susijusios su teisės klaida, kurią Pirmosios instancijos teismas padarė aiškindamas daugiasektorinę programą

137. Dabar reikia išnagrinėti, ar Pirmosios instancijos teismas galėjo teisėtai nuspręsti, kad Komisija pažeidė EB 87 straipsnį bei daugiasektorinę programą ir todėl – nagrinėjamos pagalbos kontrolės procedūrą, kai, apskaičiuodama korekcinį koeficientą, taikytiną konkurencijos būklei nustatyti, nepatikrino, ar pranešime nurodyta pagalba bus ar ne įgyvendinama rinkoje, kurioje yra nuosmukis.

138. Kaip skundžiamo sprendimo 89 punkte pažymi Pirmosios instancijos teismas, atsižvelgiant tik į formuluotę, daugiasektorinė programa galėtų būti suprantama taip, kaip ją išaiškino Komisija. Iš tikrųjų iš šios programos 3.4 punkto teksto matyti, kad Komisija nagrinėja, ar investuojama į rinką, kurioje yra nuosmukis, „jeigu nepakanka duomenų apie gamybos pajėgumų panaudojimą“. Nagrinėjamose bylose iš bylos medžiagos matyti, kad Komisija nusprendė, jog duomenys, susiję su struktūrinių gamybos pajėgumų panaudojimo lygiu atitinkamame sektoriuje, yra pakankami siekiant apskaičiuoti su konkurencijos būkle susijusį koeficientą. Taigi neatrodo, kad ji nukrypo nuo daugiasektorinėje programoje nurodyto metodo.

139. Vis dėlto Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad, nepaisant minėtos programos 3.4 punkto teksto, ši nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į EB 87 straipsnį. Taigi skundžiamo sprendimo 96 ir 97 punktuose jis nusprendė, kad duomenys apie gamybos pajėgumų panaudojimo lygį ir duomenys apie rinkos nuosmukį yra du specifiniai vertinimo kriterijai, kuriuos Komisija turi nagrinėti kartu.

62 — OL C 213, 1996, p. 4.
63 — Žr. 50–54 punktus.

140. Manau, kad Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos.

141. Iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad informavimo tikslais ir siekiant paprastumo priimami komunikatai arba programos, kur išdėstomi kriterijai, kuriuos Komisija ketina taikyti spręsdama klausimą, ar pagalbos projektas yra suderinamas su bendrąja rinka, jokiomis aplinkybėmis negali nukrypti nuo EB 87 straipsnio ir neatleidžia Komisijos nuo pareigos įvertinti kiekvieną bylą pagal šioje nuostatoje įtvirtintus kriterijus [64]. Primintina, kad gairės turi tik informacinę reikšmę. Jos neturi teisinės galios [65]. Kaip kiekvienas EB 87 ir 88 straipsniams taikyti priimtas antrinės teisės aktas, jos negali būti aiškinamos taip, kad susiaurintų Sutartyje numatytų normų taikymo ribas arba prieštarautų ja siekiamiems tikslams [66]. Juo labiau primintina, kaip minėtame sprendime *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* Teisingumo Teismas nusprendė, kad Komisijos įgaliojimų ir pareigų apimtis valstybės pagalbos srityje turi būti vertinama būtent remiantis EB 87 ir 88 straipsniais [67]. Taigi Komisija yra saistoma programų ir komunikatų, kuriuos ji priima šioje srityje, tačiau tik tiek, kiek šie dokumentai nenukrypsta nuo tinkamo Sutarties normų taikymo [68].

142. Priėmusi nagrinėjamą daugiasektorinę programą ir nustačiusi, be kita ko, didžiausią leistiną pagalbos dydį, Komisija norėjo apriboti konkurenciją iškreipiantį poveikį, galintį atsirasti dėl regioninės pagalbos dideliems investiciniams projektams, kurios didžiausias intensyvumas viršytų regiono sunkumus [69]. Nustačius korekcinį koeficientą, taikytiną konkurencijos būklei nustatyti, galima pateikti atitinkamos rinkos „nuotrauką“.

143. Kaip skundžiamo sprendimo 102 punkte pažymi Pirmosios instancijos teismas, šio koeficiento nustatymas turi kilti iš struktūrinio ir konjunktūrinio rinkos vertinimo. Kaip nurodžiau, šis tyrimas yra dar svarbesnis, nes Komisijos vertinimas, susijęs su šiuo koeficientu, sukelia privalomų teisinių pasekmių – jis nulemia pagalbos, kuri gali būti pripažinta suderinama su bendrąja rinka, dydį.

144. Taigi, nepaisydamas daugiasektorinės programos 3.4 punkto formuluotės, manau, kad su konkurencijos būkle susijusio korekcinio koeficiento vertinimas turi

64 — Žr. 1987 m. vasario 24 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Deufil prieš Komisiją* (310/85, Rink. p. 901, 22 punktas); 2002 m. rugsėjo 26 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Ispanija prieš Komisiją* (C-351/98, Rink. p. I-8031, 53 punktas); taip pat 1998 m. balandžio 30 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Vlaams Gewest prieš Komisiją* (T-214/95, Rink. p. II-717, 79 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

65 — L. Senden „Soft Law in European Community Law“, Oksfordas ir Portlendas, Hart Publishing, 2004.

66 — Žr. 2006 m. birželio 22 d. Sprendimą *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* (C-182/03 ir C-217/03, Rink. p. I-5479, 72 punktas).

67 — Ten pat.

68 — Žr. minėtą sprendimą *Italija prieš Komisiją* (45 punktas).

69 — Žr. daugiasektorinės programos 1.1–1.4 punktus.

būti atliekamas ne tik nagrinėjant struktūrinius gamybos pajėgumus atitinkamame sektoriuje, bet ir vertinant, ar nėra rizikos, kad numatyta investuoti į rinką, kurioje yra nuosmukis.

145. Kaip ir Pirmosios instancijos teismas, manau, kad šie duomenys skiriasi ir atspindi skirtingus rinkos aspektus. Pirmasis kriterijus grindžiamas tam tikros įmonės arba tam tikro sektoriaus gamybos pajėgumais, o antrajam yra svarbiau prekių paklausa ir vartojimas atitinkamoje rinkoje[70]. Nėra neįmanoma nustatyti, kad tam tikrame sektoriuje nėra struktūrinio gamybos pajėgumų pertekliaus, bet vis dėlto konstatuoti laipsnišką paklausos mažėjimą. Per trumpą laiką dėl šio mažėjimo gali sumažėti įmonės arba sektoriaus pajėgumų panaudojimo lygis ir atitinkamai susidaryti struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius. Kaip teisingai skundžiamo sprendimo 99 punkte pažymi Pirmosios instancijos teismas, negalima sutikti su aiškinimu, esą Komisija galėtų leisti suteikti valstybės pagalbą įmonei, parduodančiai prekes rinkoje, kurioje yra nuosmukis, ir visiškai neatsižvelgti į šią aplinkybę nagrinėdama pagalbą. Akivaizdu, kaip labai teisingai pažymėjo Teisingumo Teismas, kad investuojant į tokią rinką kyla didelė konkurencijos iškraipymo rinkoje rizika, o tai neišvengiamai prieštarauja neiškraipytos konkurencijos tikslui, kurio siekiama EB 87 straipsniu.

70 — Žr. daugiasektorinės programos 7.7 ir 7.8 punktus, cituotus 17 ir 18 išnašose.

146. Todėl manau, kad Pirmosios instancijos teismas galėjo teisėtai nuspręsti, jog struktūrinis gamybos pajėgumų perteklius tam tikrame sektoriuje ir rinkos nuosmukis yra du skirtingi vertinimo kriterijai, kuriuos Komisija, vertindama su konkurencijos būkle rinkoje susijusį koeficientą, turėtų nagrinėti kartu.

147. Taigi, mano nuomone, Pirmosios instancijos teismas, atlikdamas Komisijos vertinimo kontrolę, nepadarė teisės klaidos.

148. Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, manau, kad antrasis apeliacinio skundo pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

C — Dėl trečiojo (apeliacinio skundo) pagrindo, susijusio su tuo, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė Procedūros reglamento 64 straipsnį

149. Grįsdamos šį trečiąjį apeliacinio skundo pagrindą apeliantės teigia, kad Pirmosios instancijos teismas sprendimą priėmė pažeisdamas Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 64 straipsnį, kuriame yra numatytos proceso organizavimo priemonės.

150. Apeliantės mano, kad po to, kai per teismo posėdį pirmą kartą buvo nurodytas ieškinio pagrindas, susijęs su *Kronofrance* teisės pareikšti ieškinį neturėjimu, Pirmosios instancijos teismas turėjo savo iniciatyva surinkti tam tikrą informaciją apie atitinkamų įmonių prekybos zonas ir gamybos vietas, kad priimtų sprendimą dėl minėtos įmonės pareikšto ieškinio priimtinumo. Jų teigimu, gavęs šią informaciją, Pirmosios instancijos teismas būtų turėjęs nuspręsti, kad *Kronofrance* nebuvo „konkrečiai susijusi“ EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme. Taigi, nesurinkęs šios informacijos, Pirmosios instancijos teismas padarė procedūros pažeidimą.

151. Kaip ir *Kronofrance*, manau, kad šis kaltinimas yra nepagrįstas.

152. Iš tikrųjų Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad tik Pirmosios instancijos teismas sprendžia dėl galimos būtinybės papildyti savo turimą informaciją apie nagrinėjamas bylas. Jis šios informacijos įrodomąją galią vertina savo nuožiūra. Taigi pagal nusistovėjusią teismų praktiką nagrinėdamas apeliacinį skundą Teisingumo Teismas nevykdo šio vertinimo kontrolės, nebent šalys nurodo, kad buvo iškraipyti Pirmosios instancijos teismui pateikti įrodymai arba iš bylos medžiagos matyti, kad jo išvados iš esmės netikslios [71].

71 — Be kita ko, žr. 2006 m. gruodžio 12 d. Nutartį *Autosalone Ispra prieš Komisiją* (C-129/06 P, 22 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

153. Nagrinėjamuose apeliaciniuose skunduose nėra jokios nuorodos, kuri leistų manyti, kad taip yra nagrinėjamu atveju. Šiomis aplinkybėmis manau, jog Pirmosios instancijos teismas negali būti kaltinamas, kad nesurinko kitos informacijos apie *Glunz* ir *Kronofrance* konkurencinę padėtį medienos plokščių rinkoje.

154. Todėl manau, kad šis apeliacinio skundo pagrindas yra nepagrįstas ir turi būti atmestas.

D — *Dėl ketvirtojo (apeliacinio skundo) pagrindo, susijusio su EB 230 straipsnio antrosios pastraipos pažeidimu*

155. Grįsdamos ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindą *Glunz* ir *OSB* tvirtina, kad skundžiamas sprendimas prieštarauja EB 230 straipsnio antrajai pastraipai, nes jame peržengiamos teisinių pagrindų, kuriais grindžiamas *Kronofrance* pareikštas ieškinys dėl panaikinimo, ribos.

156. Iš tikrųjų Pirmosios instancijos teismas panaikino ginčijamą sprendimą remdamasis Sutarties pažeidimu, nes Komisija

neatsižvelgė į tai, kad buvo rinkos nuosmukis, nors *Kronofrance* šio argumento nepateikė kalbėdama apie pirmąjį ieškinio pagrindą, susijusį su Sutarties pažeidimu, o nurodė jį tik grįsdama antrąjį ieškinio pagrindą, susijusį su piktnaudžiavimu įgaliojimais.

157. Taigi, nedarydamas skirtumo tarp akivaizdžiai skirtingų argumentų ir ieškinio pagrindų, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, juo labiau kad pagal teismų praktiką Bendrijos teismai negali savo iniciatyva nagrinėti ieškinio pagrindo, susijusio su Sutarties pažeidimu [72].

158. Kaip ir *Kronofrance*, manau, kad reikia atmesti šį apeliacinio skundo pagrindą.

159. Kaip nurodžiau nagrinėdamas antrąjį apeliacinio skundo pagrindą, Pirmosios instancijos teismas, atlikdamas išsamią teisminę kontrolę, išnagrinėjo Komisijos vertinimą dėl su konkurencijos būkle susijusio koeficiento apskaičiavimo. Kadangi daugiasektorinėje programoje įtvirtintos normos buvo priimtos įgyvendinant EB 87 straipsnį, primintina, kad jos turi būti aiškinamos atsižvelgiant į Sutarties nuostatas [73]. Taigi Pirmosios instancijos teismas teisingai nagrinėjo ginčijamą sprendimą EB 87 straipsnio atžvilgiu.

160. Todėl, mano nuomone, reikia atmesti šį apeliacinio skundo pagrindą kaip nepagrįstą.

161. Į visa tai atsižvelgdamas manau, kad Vokietijos Federacinės Respublikos, *Glunz* ir *OSB* pateiktus apeliacinius skundus reikia atmesti.

VI — Dėl bylinėjimosi išlaidų

162. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal to paties reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Nagrinėjamose bylose *Kronofrance* reikalavo priteisti iš apeliančių bylinėjimosi išlaidas. Kadangi Vokietijos Federacinė Respublika, *Glunz* ir *OSB* bylą pralaimėjo, jos turi padengti bylinėjimosi išlaidas.

72 — Savo dokumentuose *Glunz* ir *OSB* remiasi minėtu sprendimu *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (67 punktas).

73 — Remiuosi šios išvados 141 punktu.

VII — Išvada

163. Remdamasis tuo, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui priimti šį sprendimą:

„1. Atmesti apeliacinius skundus.

2. Vokietijos Federacinė Respublika, *Glunz AG* ir *OSB Deutschland GmbH* padengia bylinėjimosi išlaidas.“